

BAROKO

The image shows the interior of a Baroque chapel. The central focus is a highly ornate altar with a large, colorful painting in the center. The altar is flanked by two side altars, each with a painting and a statue. The architecture features tall, dark columns and a high, vaulted ceiling with intricate carvings. A large, multi-tiered chandelier hangs from the ceiling. The overall atmosphere is one of grandeur and religious devotion.

v Čechách

V ČESKÝCH ZEMÍCH OD 16. DO 18. STOLETÍ

BAROKNÍ KAPLE „ZJEVENÍ PÁNĚ“ VE SMIŘICÍCH

České baroko

Veltrusy (Zámek)

- má kořeny v Itálii a Španělsku
- Možná odvozen z řeckého baros=hojnost (přemíra dekoru), snad pochází z portugalského barroco=velká perla nepravidelných tvarů
- nové přimknutí k Bohu a orientaci na božské principy života a oslavu Ježíše Krista
- nedůvěra v rozum, absolutizace víry, mysticismus, duchovnost
- obohaceno domácími umělci a řemeslníky o nové prvky
- Mohutné chrámové stavby, jejich zdobení, práce se světlem a stínem, orientace na psychologické hodnoty v malířství (stylizace lásky, závidosti, radosti).
- vznikají nejen chrámy, kláštery, paláce, zámky, kostelíky, kapličky, selské statky
- dochází ke spojení nového slohu s lidovou tradicí
- stavby dokonale splývají s okolní krajinou

Architektura

- **kostely, chrámy , zdobili se štíty měšťanských domů**
- **vlnění, oblouky, křivky, kopule (místo pravoúhlých tvarů)**
- **mohutnost, velkolepost staveb, vynikající akustika, vysoká zdobnost (např. obrazy ve zlatých rámech)**

Architektura

- Nejvýznamnější architekti:
- bratři Dienzenhoferové (Kryštof a Kilián Ignác) - Chrám sv. Mikuláše na Malé Straně, Chlum sv. Máří u Sokolova
- Jan Blažej Santini - Aichel - Sedlec U Kutné Hory, kostel v Kladrubech
- František Maxmilián Kaňka - část Klementina, přilehlý kostel sv. Klimenta
- Carlo Lurago – Klementinum (dnes Národní knihovna v Křižovnické ulici), Kostel svatého Ignáce na Karlově náměstí, Jezuitská kolej u sv. Mikuláše na Malé Straně (dnes Matematicko-fyzikální fakulta UK)

Nejvýznamnější architekti

- *bratři Dienzenhoferové*

Kryštof nebyl profesionální architekt, své řemeslo ale ovládal dokonale a znal technická řešení. V Praze postavil mnoho krásných budov mimo to je znám i jako stavitel opevnění (v Chebu). V posledních letech jeho života již na některých stavbách pracoval se svým synem a tak lze někde jen obtížně určit, kam až sahají jeho projekty a kam projekty jeho syna Kiliána Ignáce Dienzenhofera.

bratři Dienzenhoferové

Věž chrámu
sv. Mikuláše
na Malé Straně

bratři Dienzenhoferové

Kostel Nanebevzetí
Panny Marie
v Chlumu sv. Maří

Nejvýznamnější architekti

- *Jan Santini -Aichel*
- Odvážný architekt dal vzniknout monumentálním barokním stavbám, které svou originalitou patří k nejvýznamnějším architektonickým hodnotám v českých zemích i v celé Evropě. Jeho takzvaná barokní gotika se rozšířila u nás daleko více než v jiných evropských zemích. Jeho stavby s do té doby neznámými tvary budily v Čechách vlny obdivu, ale i rozpaky. Pro jeho styl balancující na hraně měkkého oblého baroka s ostrými prvky gotiky. Průčelí chrámů jako by připomínal vlnobití moře...

Jan Santini -Aichel

katedrála

Nanebevzetí

Panny Marie

Jan Santini – Aichel

kostel
v Kladrubech

Nejvýznamnější architekti

- *František Maxmilián Kaňka*
- Navazoval na klasicistní formu baroka, kterou poznal u G. Alliprandiho. Postupně se stal nejproduktivnějším architektem českého baroka, po Santinim a Dientzenhoferech patřil též mezi nejvýznamnější české architekty. Svou prací přispěl ke zdomácnění baroka v české architektuře.

František Maxmilián Kaňka

Klementinum

František Maxmilián Kaňka

Kostel
sv. Klimenta

Nejvýznamnější architekti

- *Carlo Lurago*

byl italský barokní architekt a sochař, který pracoval hlavně v Čechách, v Rakousku a Bavorsku. Jeden z nejvýznamnějších architektů českého a pražského baroka. Se svým synovcem Francesco Antonio Luragem založil dobře fungující stavební společnost a patřil mezi nejúspěšnější stavitele své doby. Pracoval jak na církevních stavbách, tak na pražském opevnění a na řadě šlechtických paláců.

Carlo Lurago

Klementinum

Carlo Lurago

Kostel svatého
Ignáce na
Karlově
náměstí

A další.....

Arcibiskupský
palác na Hradčanech
- Jean Baptista Mathey

A další.....

**Valdštejnský palác
v Praze s
raně barokní zahradou**

A další.....

Původně renesanční
radnice v
Českých Budějovicích
- Antonína E. Martinelliho

A další.....

Zámek Dobříš
- Jules Robert de Cotte
a Giovanni Servandoni

Malířství

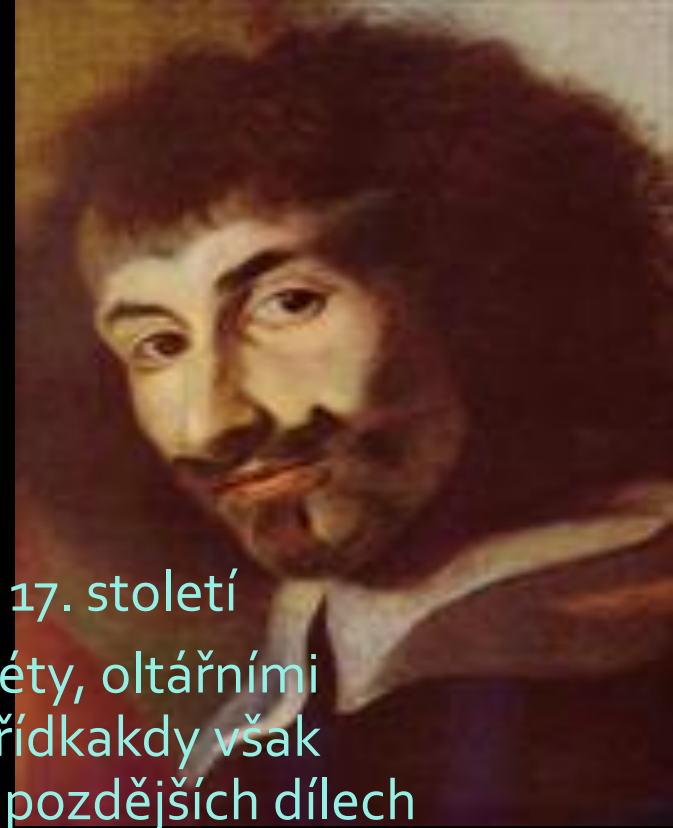
- náboženské náměty – obrazy na plátně a dřevě
- hlavním motivem bylo lidské tělo
- šerosvit
- Nejvýraznějším prvkem jsou stropní fresky
- naprosto převládala malba, ztratila se kresba
- obrazy mravoličné, obrazy krajiny, lovecká scéna se zvířaty, zátiší
- Skladba scén založena na kontrastech - barev, světla a stínu

Malířství

- Nejvýznamnější malíři:
- Karel Škréta- zakladatelem české barokní malby - Svatováclavský cyklus pro klášter v Praze na Zderaze
- Pert Brandl - Sv. Máří Magdalena, Křest Kristův pro Manětín, Podobizna horního úředníka
- Jan Kryštof Liška – Stigmatizace sv. Františka a Nanebevzetí P. Marie z pražského křižovnického kostela
- Jan Kupecký – Portrét malíře miniatur Karla Bruniho, Portrét mladé Polky
- Václav Vavřinec Reiner – Gigantomachie, Poslední soud v kopuli kostela sv. Františka z Assisi

Malířství

- Karel Škréta
- patrně nejvýznamnější český barokní malíř 17. století
- Proslavil se hlavně svými vynikajícími portréty, oltářními malbami, kresbami a návrhy ilustrací, jen zřídka však maloval obrazy s mytologickými tématy. V pozdějších dílech začal používat techniku šerosvitu.
- Známý je jeho Svatováclavský cyklus pro augustiniány v Praze. Nejen svými obrazy, ale i výchovou následovníků se zasloužil o vyvedení země z úpadku a zkázy třicetileté války.
- Se jménem Karla Škréty jsou nejvíce spjatá díla a stavby v Praze. Jeho poslední kresbou z roku 1673 je návrh titulní strany knihy o Čechách.

Karel Škréta

Matematik s chotí

Karel Škréta

Podobizna řezače
drahokamů
Dionysia Miseroniho
a jeho rodiny

Karel Škréta

Narození
sv. Václava

Malířství

- Pert Brandl
- Jeho malbu můžeme považovat za své českou. Typický kontrastní temnosvit. Postavy působí živě, city vyjadřují bez přemrštěného patosu, tah štětce působí volně a svobodně.
- Tak jak byl bouřlivý jeho život, tak i Brandl maloval. Na svých obrazech (hlavně závěsných a nástropních) volil dramatické inscenace, kombinoval světelné zdroje, dokonale pracoval s šerosvitem. Živá charakteristika osob mu umožňovala tvořit dokonalé podobizny

Pert Brandl

Kající se
Maří Magdalena

Pert Brandl

Křest Kristuv –
Manětín

Pert Brandl

Podobizna
horního
úředníka

The background of the slide is a detailed view of a large, ornate ceiling fresco. The fresco depicts a complex scene with numerous figures, possibly a religious or historical event, set within a grand architectural space with vaulted ceilings and windows. The colors are rich and varied, including blues, reds, and earthy tones. The text 'Malířství' is overlaid on this image in a large, teal, sans-serif font.

Malířství

- Jan Kryštof Liška -
- Jeho dílo zahrnuje především oltářní obrazy a fresky
- V Praze pracoval na oltářním obraze pro kostel svatého Mikuláše na Malé Straně
- Věnoval se, jak bylo v té době zákonité, především náboženským motivům

Jan Kryštof Liška

Stigmatizace
sv. Františka

Jan Kryštof Liška

Nanebevzetí
P. Marie

Malířství

- Jan Kupecký-
- byl slovenský barokní malíř, autor řady portrétů
- Namaloval řadu portrétů členů královské dynastie (prince Evžena Savojského), různých aristokratů a v Karlových Varech, dokonce ruského cara Petra I.
- Bohatou sérii doplňují obrazy jeho rodiny, přátel a autoportréty nebo portréty neznámých osob

Jan Kupecký

Portrét malíře
miniatur
Karla Bruniho

Jan Kupecký

Portrét
mladé Polky

Malířství

- Václav Vavřinec Reiner-
- Kromě krajin, bitevních obrazů a portrétů vytvářel mimořádné fresky (dotvářel jimi zejména architekturu kostelů Kiliána Ignáce Dienzenhofera)
- Jeho raná tvorba se vyznačuje tajemným šerosvitem, později se jeho tvorba projasnila a získala na monumentálnosti. Závěrečná fáze jeho díla už předznamenává nastupující rokoko
- Reinerovy fresky ovlivnily celou následující generaci českých freskařů (Ignác Raab, Jan Petr Molitor, Jan Lukáš Kracker, Josef Kramolín aj.)

Václav Vavřinec Reiner

Gigantomachie

A další.....

Karel Škréta –
Sv. Martin se dělí se
žebrákem o plášť

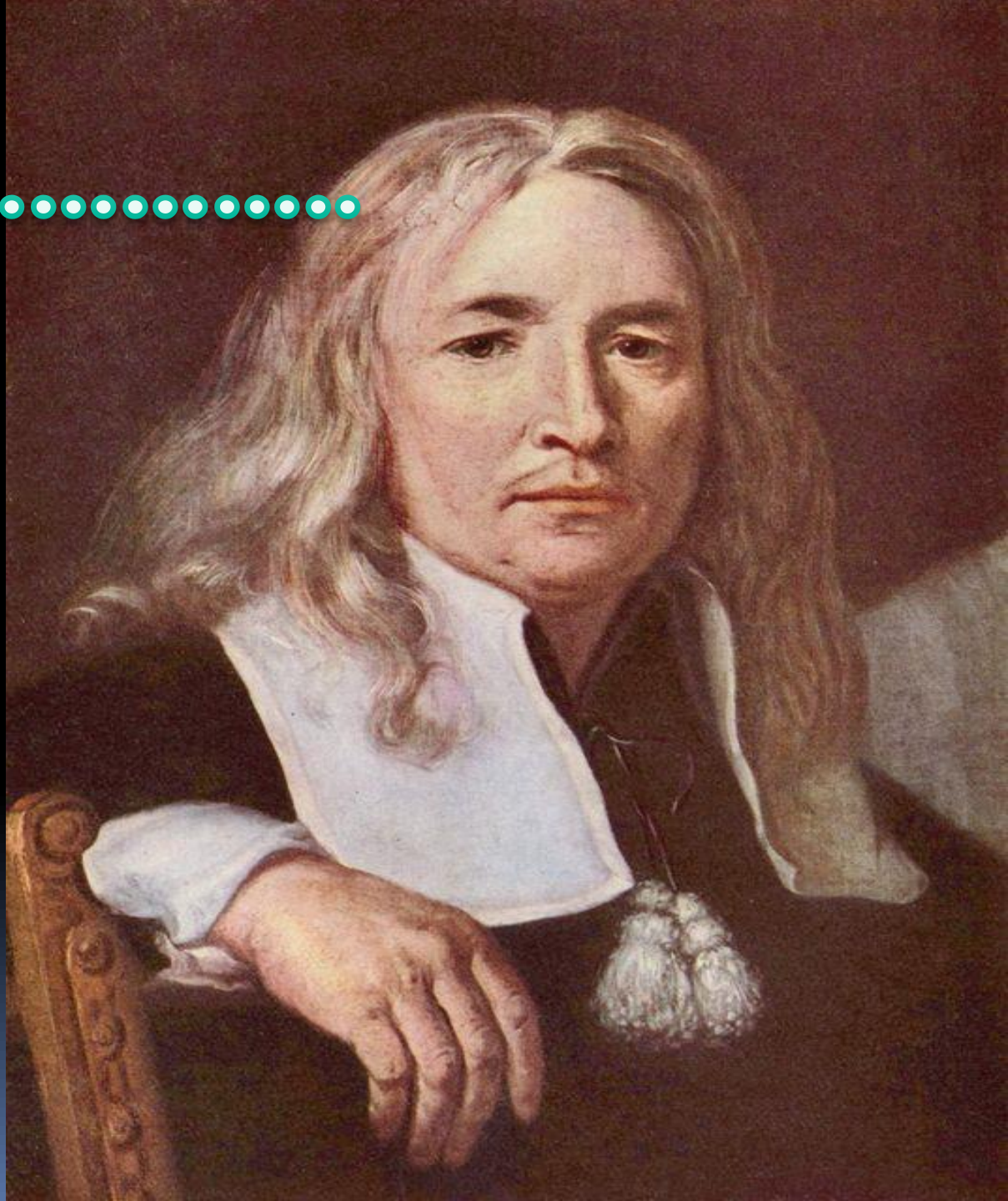
A další.....

Petr Brandl –
Simeon a Ježíš

A další.....

Karel Škréta –
Portrét muže s
dlouhými vlasy

A další.....

Petr Brandl –
Návrat ztraceného
syna

Sochařství

- Bylo úzce vázáno na architekturu
- díla většinou sloužila jako dekorace mostů, hradních nádvoří, zahrad a kostelů
- sochy světců, náboženské scény a alegorie
- Základním znakem jsou rozevláté šaty
- tzv. morové mariánské a svatotrojiční sloupy - buď jednoduché sloupy nebo celá sousoší, na jejichž vrcholku je umístěna socha Panny Marie či Nejsvětější Trojice
- Sochy byly zachyceny s monumentální nadsázkou vnitřní citovosti

Sochařství

- Nejvýznamnější sochaři –
- Matyáš Bernard Braun - Svatý Ivo - Karlův most, Sv. Ludmila s malým Václavem - Karlův most, Velký křesťanský bojovník v zahradě hospitalu – Kuks
- Ferdinand Maxmilián Brokoff - Sv. František Xaverský - Karlův most, sv. Kajetán - Karlův most, Krzeszow
- Jan Brokoff - první socha Karlova mostu – sv. Jan Nepomucký, Socha Tritona na zámecké kašně v Klášterci nad Ohří
- František Preiss - sochy do kostelních interiérů – sv. Voršila na Novém Městě, Pískovcová socha sv. Judy Tadeáše

Nejvýznamnější sochaři

- Matyáš Bernard Braun -
- 2. největší mistr barokního sochařství v Čechách
- vyřezal sochu Judy Tadeáše (lipové dřevo překryto vrstvou boloňské křídy)
výzdoba kostela sv.Klimenta na Starém Městě a Černínského paláce
(spolupracoval s architektem F.M.Kaňkou)
- největší soubor soch pro hraběte Šporka na zámku v Kuksu u Jaroměře (1712-1734)
- před budovou kukského špitálu vytvořil řadu 12 ženských soch symbolizujících Ctnosti a Neřesti
-působivé jsou sochy Zoufalství

Matyáš Bernard Braun

svatý Ivo

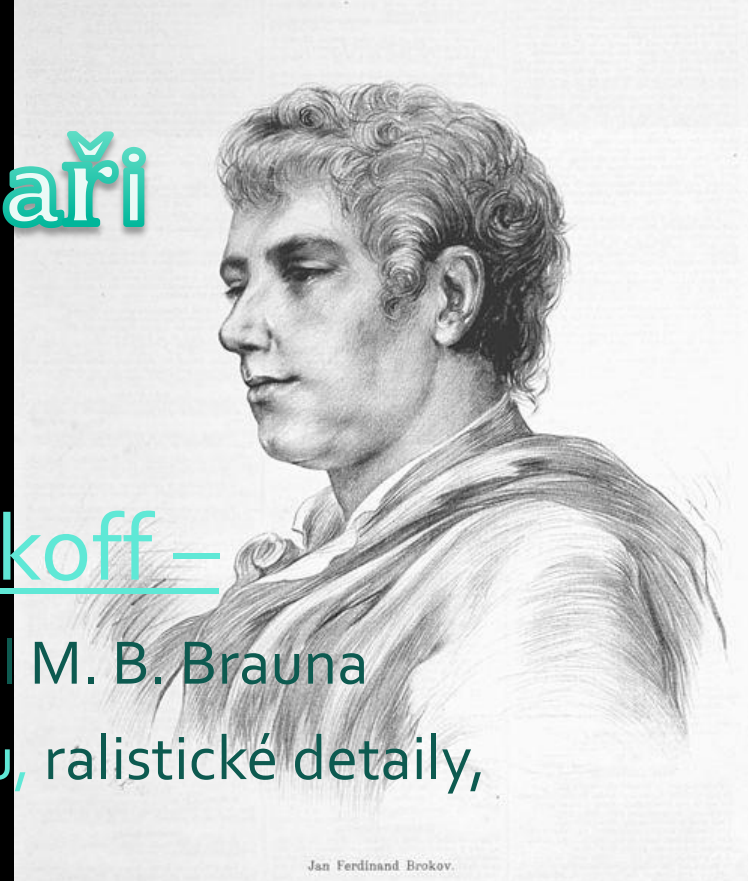
Matyáš Bernard Braun

svatý Jan

Nejvýznamnější sochaři

- Ferdinand Maxmilián Brokoff –
- navazuje na J. J. Bendla a tvoří protipól M. B. Brauna
- Brokofovský sloh – zdůraznění objemu, realistické detaily, monumentální kompozice
modelace – světlo nechává měkce klouzat po plynulých přechodech plastických tvarů, plochým dlátem (jeho hlavním nástrojem) neusiloval o vyjádření kontrastu ale odstínu
- pracoval také na českém venkově – Duchcov, Děčín, Hořín, Mělník

Jan Ferdinand Brokov.

Ferdinand Maxmilián Brokoff

svatý František
Xaverský

Ferdinand Maxmilián Brokoff

Krzeszow

Jan Brokoff

svatý Jan
Nepomucký

Jan Brokoff

Socha Tritona
na zámecké
kašně v
Kláštecku
nad Ohří

František Preiss

Apoštol sv. Ondřej

A další.....

Kuks

A další.....

Socha neřesti
„Pýcha“
(Kuks)

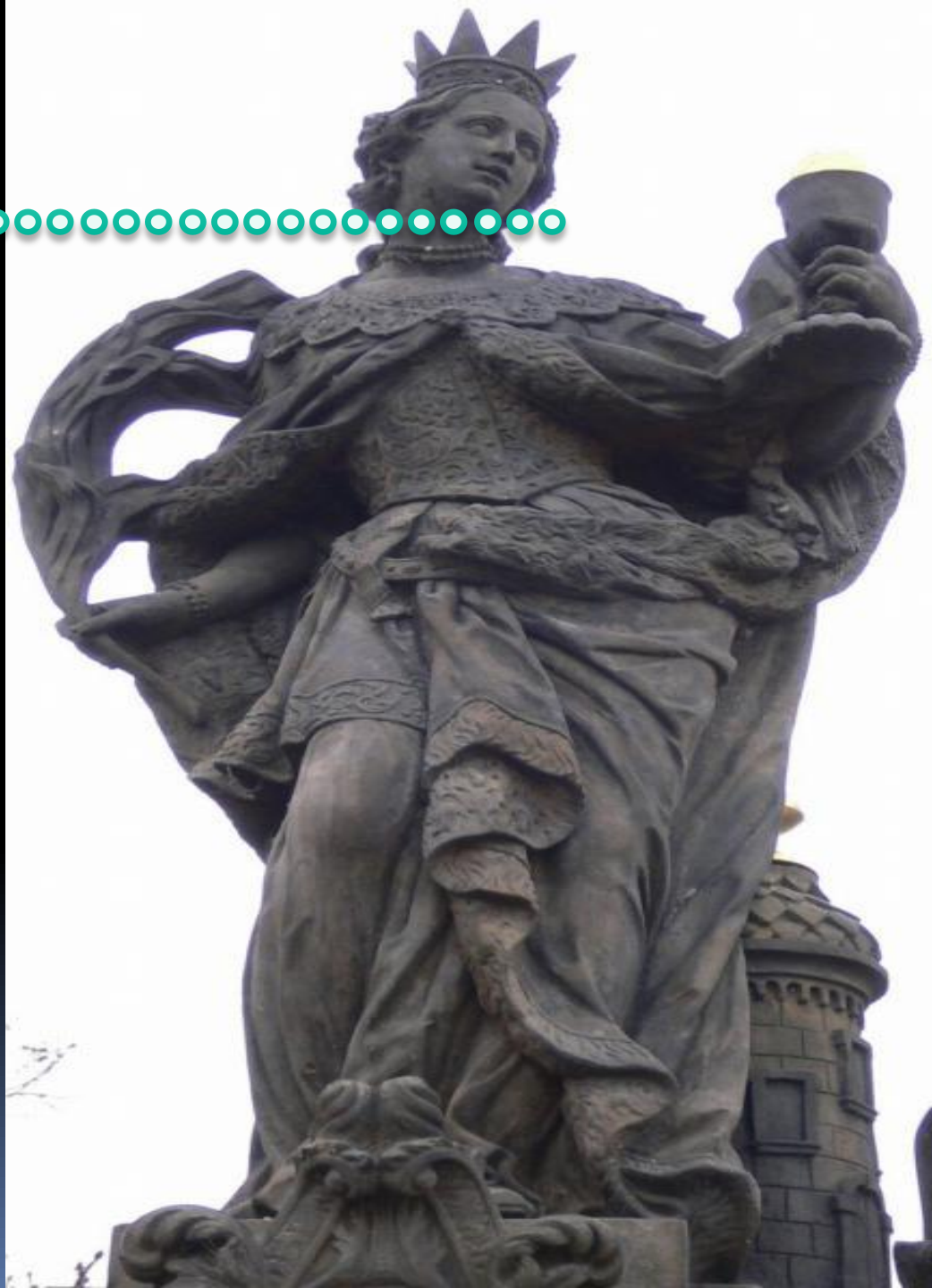
A další.....

sochy světců na
Karlově mostě

A další.....

Svatá Barbora
(Karlův most)

Literatura

- barokní období bylo spojováno s úpadkem českého jazyka
- Alois Jirásek tuto dobu popsal dokonce jako dobu temna
- K částečnému přehodnocení došlo až v polovině 20. století
- vznikala také literatura exilová
- čelní představitelé: Bedřich Bridel, Bohuslav Balbín, hudebník a básník Adam Michna z Otradovic
- Antonín Koniáš: byl později v duchu národovectví vyobrazován jako „symbol jezuitského tmářství“ a „útlaku české kultury“.

Domácí literatura

- oficiální autoři, se hlásili ke **katolicismu a často byli** spojeni s řádem jezuitů
- jedná se zpravidla o poezii
- literatura byla ovlivněna patriotismem
- snaha navázat na tradice z doby předhusitské (tedy dobu vlády Karla IV.)

Exilová literatura

- Jan Amos Komenský - prezentuje humanismus
- Pavel Skála ze Zhoře - paměti o době po boji na Bílé hoře

A to je vše 😊.....

■ Zdroje:

- http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_baroko
- <http://www.flickr.com/photos/havala/page274/>
- <http://www.google.cz/imghp?hl=cs&tab=ii>
- <http://katolicka-kultura.sweb.cz/barokni/barokni.html>
- <http://www.4-construction.com/cz/clanek/baroko-v-cechach/>
- http://www.artmuseum.cz/smery_list.php?smer_id=58